

ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದ ಉಡುಪಿ ಮೂಲದ ಲಲಿತಾ ರಾವ್ ವೃತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟು ಅಡುಗೆ ಕಲೆಯತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದರು. ಪಾಕ ಕಲೆಯನ್ನು ಉದ್ಯಮವಾಗಿಸಿದರು. ಈ ಅಡುಗೆ ತಜ್ಞೆಗೆ 'ವಿಮೆನ್ ಲೀಡರ್ ಆಫ್ ಟುಮಾರೊ' ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ಲಭಿಸಿತು.

■ ಗೀತಾ ಕುಂದಾಪುರ

ಕೇಂದ್ರ ಮಾಜಿ ವಿತ್ತ ಸಚಿವ ಚಿದಂಬರಂ ಅವರಿಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರುವ ಲಲಿತ ರಾವ್

ಲಲಿತ ರಾವ್

ಎಲ್ಲ ಹಂತದಲ್ಲೂ ನಿಯಂತ್ರಣ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇದು ವಸ್ತುಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಪೋಲಾಗದಂತೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ. ಅಡುಗೆ ಈಗ ಕಲೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ; ವಿಜ್ಞಾನವೂ ಹೌದು' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಲಲಿತಾ.

ಗ್ರಾಹಕನೇ ಮಾರಾಟಗಾರ

2010ನಲ್ಲಿ 'ಮೈ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಬಿಜ್' ಆರಂಭಿಸಿದರು. 'ಗ್ರಾಹಕನಿಂದ ಗ್ರಾಹಕ' (C2C, customer to customer) ಮಾದರಿಯ ಮಾರಿಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಗ್ರಾಹಕನೇ ಇಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಗಾರ. ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸವಿದ ಗ್ರಾಹಕನು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಸಬಹುದು. ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಇಂತಹ ಸುಮಾರು 75,000 ಮಾರಾಟಗಾರರಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾರಾಟವು ಜಾಲತಾಣ, ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಹಲವು ಬಾರಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಬಗೆಗೆ ಇರುವ ಜನರ ಅಜ್ಞಾನ, ನಕಲಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಸವಾಲಾಗುತ್ತ ಬಂದಾಗ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದರು. ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಾಗಲೇ ಮನೆ ಮಾತಾಗಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಿಂಗಾಪುರ, ಮಲೇಷ್ಯಾ, ಹಾಂಗ್ ಕಾಂಗ್, ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಾಗಲೇ ದೊರಕುತ್ತಿದ್ದು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಿಂದ ಕೊಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಲಲಿತಾ ಹಲವು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೌದು. ಅವೇಕ್ (ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ), ಎಪಿಇಡಿಎ (ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನ ರಫ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ), ಪಿಎಫ್‌ಎನ್ ಡಿಎಐ (ಪ್ರೊಟೀನ್ ಫುಡ್ ಅಂಡ್ ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್), ಎಫ್ ಕೆಸಿಐ (ಫೆಡರೇಶನ್ ಆಫ್ ಕರ್ನಾಟಕ

ಚೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ), ಕಾಸ್ಟ (ಕರ್ನಾಟಕ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ), ಪಿಐಎ (ಪೀಠ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ) ಮುಂತಾದ ಸಂಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ 'ಗ್ಲೋಬಲ್ ಇನ್ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಥಿಂಕ್ ಬಿಗ್, ಎಕ್ಸ್ ಪೋಸ್, ಆಹಾರ್ ಮುಂತಾದ ಆಹಾರ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಮೇಳಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧ ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅವೇಕ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸಕ್ರಿಯ

ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ (ಅವೇಕ್) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮ ಶುರು ಮಾಡಲು ಹೊರಟ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉತ್ತಾದನೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಹಲವು ವಿಧದ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಲಲಿತಾರವರು ಅವೇಕ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸುಮಾರು 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವೇಕ್‌ನ 'ಅಕ್ಷಯ ಪಾತ್ರೆ' ವಿಭಾಗದ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ನೂರಾರು ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗಿ ಶುರು ಮಾಡ ಹೊರಟ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

'ಅವೇಕ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಪ್ರಚಾರ, ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ವೇದಿಕೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಮಳಿಗೆ ಇಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಹೊಸತಾಗಿ ಉದ್ಯಮ ಶುರು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಇದೊಂದು ವರದಾನವಿದ್ದಂತೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಲಲಿತಾ.

'ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿ, ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತ, ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗಾಗಿ ಉತ್ತಾದಿಸತೊಡಗುತ್ತವೆ. ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ, ಇಲ್ಲ ಇನ್ನಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮಗಳು ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳಿಂದ ಖರೀದಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳು ಕಂಗಾಲಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಆಗ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕು' ಎಂಬುದು ಲಲಿತಾ ಅವರ ಕಾಳಜಿ.

'ಜೀವನಗತಿ ತುಂಬಾ ವೇಗವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಹಿಳೆಯರು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು' ಎಂದು ಕಿವಿಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಲಲಿತಾ.